



**Ik kan
#Kan Niet
Meer**

**Zorgkosten
stapelen
zich op.
Leg
de rekening
niet
bij ons!**



**Ik
#kan
Meer Niet**

**“Moet ik straks dan
nog gaan kiezen
tussen schoenen voor
mijn kinderen of medicijnen?”**

Inge

**Ik
#kan
Niet
Meer**

Geachte leden van de Tweede Kamer,

Ziek zijn is geen keuze. Toch worden honderdduizenden mensen in Nederland iedere dag gedwongen om keuzes te maken die niemand zou hoeven maken. Keuzes tussen fysiotherapie of boodschappen. Tussen een noodzakelijke behandeling of een warme maaltijd. Tussen hulpmiddelen of de huur. Voor mensen met een chronische ziekte of beperking zijn hoge zorgkosten geen incident, maar een terugkerende werkelijkheid.

Dit boek bundelt de ervaringen van patiënten en mensen met een beperking die vastlopen door de stapeling van zorgkosten. Achter ieder verhaal schuilt een mens die probeert mee te doen in de samenleving, gezond te blijven en regie te houden over het eigen leven. Maar steeds vaker lukt dat niet meer. De plannen van het kabinet maken het helaas nog moeilijker voor hen. Onze boodschap is dan ook duidelijk: voorkom dat de rekening bij de meest kwetsbaren in onze samenleving terechtkomt.



Linda Daniels-van Saase,
waarnemend directeur-bestuurder
Patiëntenfederatie Nederland



Deborah Lauria,
directeur leder(in)

Veel extra kosten vanwege ziekte of beperking

Veel mensen met een chronische ziekte of beperking hebben te maken met een stapeling van zorgkosten en komen met moeite rond. En steeds vaker lukt dat niet meer. De plannen van het kabinet maken het nog moeilijker. Nibud becijferde in 2024 dat mensen met een beperking of chronische ziekte tussen de €1.000 en €4.500 per jaar aan meerkosten hebben (compensatieregelingen zijn daar al in meegenomen). Nieuw onderzoek van Nibud naar de doorwerking van de maatregelen in het coalitieakkoord laat zien dat daar nog eens honderden euro's bovenop kunnen komen.

In Nederland zijn er circa 2 miljoen mensen met een chronische ziekte of beperking die te maken hebben met een stapeling van zorgkosten. Juist deze groep betaalt vaak jaar na jaar het volledige eigen risico, bovenop zorgpremies, eigen bijdragen en kosten voor zorg die niet of onvoldoende wordt vergoed, zoals fysiotherapie, mondzorg, hulpmiddelen, vervoer en maatschappelijke ondersteuning.

Maatschappelijke kosten

De hoge zorgkosten hebben grote gevolgen. Uit onderzoek van Patiëntenfederatie Nederland in 2023 blijkt dat ruim één op de vijf mensen die zorg nodig heeft, zorg heeft uitgesteld of gemeden vanwege de kosten. Met de plannen van het huidige kabinet dreigt zorgmijding en armoede toe te nemen. Bijvoorbeeld door een verhoging van het eigen risico. Het invoeren van een inkomensafhankelijke eigen bijdrage voor hulp en ondersteuning uit de Wmo. Het schrappen van huishoudelijke hulp en het invoeren van een eigen bijdrage voor wijkverpleging. En het afschaffen van de aftrek van specifieke zorgkosten bij de belastingaangifte.

Mensen met één (of meer) chronische ziektes of beperking verwachten dat de plannen grote gevolgen hebben voor hun zorg en kwaliteit van leven.

Zo denkt ruim 1 op de 3 patiënten door deze plannen in de toekomst (meer) zorg te gaan mijden of uitstellen. Onder mensen die nu al hoge zorgkosten hebben, is dit bijna 1 op de 2 (48%), zo blijkt uit ons onderzoek.

Dat raakt niet alleen individuen, maar ook de samenleving als geheel. Want wie noodzakelijke zorg uitstelt, wordt uiteindelijk vaak zieker. Problemen stapelen zich op, de kwaliteit van leven neemt af en de druk op de zorg groeit verder. Een samenleving die mensen pas helpt wanneer hun gezondheid ernstig verslechterd is, is niet alleen harder, maar uiteindelijk ook duurder.

Leg de rekening niet bij mensen met een beperking of chronische ziekte

Duizenden mensen hebben hun ervaringen met ons gedeeld. In dit boek hebben we er een aantal voor u geselecteerd. De verhalen maken zichtbaar wat de bezuinigingen op de zorg betekenen in het dagelijks leven.

De centrale boodschap van dit boek is eenvoudig en dringend: het is niet eerlijk dat zieke mensen de rekening betalen. Is Nederland nog een land waarin we omkijken naar elkaar? Wanneer mensen die pech hebben gehad met hun gezondheid de hoogste kosten moeten dragen, is solidariteit ver te zoeken.

De ervaringen van dit boek zijn signalen dat ons systeem voor veel mensen niet meer werkt. Achter elk verhaal staat een oproep: zorg voor toegankelijke en betaalbare zorg. Niemand zou in Nederland ziek mogen worden en tegelijkertijd moeten vrezen voor financiële problemen. Leg de rekening niet neer bij mensen die al dagelijks vechten met hun gezondheid. **Dat kan niet meer.**



“Ik ben 43, maar mijn lichaam voelt als 85. Ik heb de hele dag zorg nodig. Zelfs eten lukt niet zonder hulp. Mijn man stopte met werken om voor mij te zorgen en we leven van een IVA-uitkering. Door zorgkosten voor medicijnen, hulpmiddelen en doktersbezoeken houden we weinig over. **Als de plannen doorgaan, komen we verder in de knel.** Dat betekent meer stress, terwijl stress mijn ziektes verergert. Mensen die al zo ziek zijn, kun je niet nóg meer afpakken.” Elizabeth heeft de ziekte van Crohn, astma/COPD en een progressieve spierziekte

“Door aderverkalking in mijn benen moet ik veel lopen. Dat deed ik bij de fysiotherapeut, maar daarmee moest ik stoppen omdat mijn aanvullende verzekering te duur werd. Sindsdien ben ik minder beweeglijk en meer aan huis gebonden. Mijn partner en ik zijn chronisch ziek en hebben veel extra zorgkosten. We komen nu al nauwelijks de deur uit en met deze plannen wordt dat alleen maar erger. Niet meer kunnen leven zoals je gewend was, is een grote stap terug. **Mijn oproep aan het kabinet: zoek het geld ergens anders en laat chronisch zieken met rust.**”

Theo heeft aderverkalking





“Ik heb 35 jaar gewerkt voor mijn spaargeld. Toen kreeg ik MS en daalde mijn inkomen met 30%. **We moeten pijnlijke keuzes maken.** We kunnen ons daarom geen camper meer veroorloven, waar we wel voor hadden gespaard. En door de meer dan 2.000 euro per jaar die ik zelf aan medische vervoerskosten en hulpmiddelen uitgeef, is onderhoud aan ons huis straks niet meer mogelijk. Ik heb altijd gewerkt, zuinig geleefd, geen enkele toeslag ontvangen. Ik voel me door de politiek uitgespeeld en opgeofferd.”

Johan heeft MS



“Als alleenstaande met een chronische ziekte, moet ik alles zelf betalen van een klein inkomen. Met alleen een AOW is het leven niet meer betaalbaar. De zorgkosten zijn zo hoog, dat ik erover nadenk om mijn zorgverzekering stop te zetten. Er wordt nergens rekening gehouden met wat ziek zijn echt kost. **Het voelt alsof ik buiten de maatschappij ben geplaatst.** En ik wil juist niets liever dan gewoon meedoen.”

Loes heeft fibromyalgie, niet-aangeboren hersenletsel en poly-artrose





“Om rond te komen, bespaar ik op alles. Ik ga hooguit 1 keer per jaar uit eten en 2 keer per jaar een avondje uit met maximaal 1 drankje. Verder geen uitjes, geen nieuwe kleding en ook zo min mogelijk verwarming. Zelfs afspraken plan ik op basis van parkeerkosten. Ik heb geen uitzicht op een beter werkend lichaam en dus ook niet op een betere baan. Als ik nu inkomen kwijtraak aan hogere eigen bijdragen, lagere WIA, geen aftrekposten meer en wel hogere zorgkosten, weet ik niet meer hoe ik dat moet opvangen.”
Bo heeft drie incomplete dwarslaesies

“Elke maand houd ik nog maar een paar cent over op mijn rekening en moet ik soms geld lenen van mijn ouders. Er zijn dagen dat ik niet eet, of expres rood sta om nog wat boodschappen te kunnen doen. Naar de voedselbank gaan lukt fysiek niet meer. Elke dag ben ik aan het puzzelen: betaal ik mijn zorg of koop ik eten? Mijn lichaam laat me in de steek, maar het systeem doet dat net zo goed. Ik ben pas 36, maar voel me 86. **Dit is geen leven meer, dit is overleven van dag tot dag.**”

Cyrra heeft chronische migraine, clusterhoofdpijn, idiopathische intracraniale hypertensie, ME/CVS, fibromyalgie en long covid PEM en POTS



“Ik heb hier niet voor gekozen, het overkomt mij. Naast het gedwongen aan de zijlijn staan, wordt het sociale vangnet nu ook verder afgebroken.”

Bram

“Ik heb 42 jaar gewerkt en dan gaat al mijn geld op aan levensonderhoud en zorgkosten. Ik zie geen fijne toekomst voor ons.” Heidi

“We komen nu al nauwelijks de deur uit en met deze plannen wordt dat alleen maar erger. Niet meer kunnen leven zoals je gewend was, is een grote stap terug.” Sjaak

“Met 3 mensen met problematiek wordt het alleen maar erger. Ik kies er voor om bewust zorg te mijden. Op mijn kinderen zal ik niet besparen.” Petra

“Ik ben chronisch ziek, had het zo graag anders gewild. Het voelt net alsof ik dit elke keer moet verdedigen.” Trijnie

“Ik voel me wanhopig, ongezien en weggeduwd. Ik zou ondanks mijn handicap een goed leven kunnen hebben, maar ik moet constant vechten.”

Jaap

“Ik ben chronisch ziek en heb nu nog hulp in de huishouding. Als het kabinet de plannen doorzet zal ik dit moeten stoppen.” Elly

“Nooit meer eens uit eten. Nooit meer iets leuks doen. Dat breekt je als mantelzorger op. Zeker als het kabinet je zo drastisch in de steek laat.” Albert



#

“We leven met twee chronisch zieken van één salaris. Een vakantie zit er al jaren niet meer in. Zonder auto kunnen we niet functioneren en die brengt juist extra kosten met zich mee. Elk jaar begint opnieuw: eerst alle rekeningen, het eigen risico en de vaste zorgkosten betalen. Daarna pas weer voorzichtig proberen iets te sparen voor noodgevallen, voor als de wasmachine of auto stuk gaat. Het kabinet ziet niet wat dit met mensen doet. **Je voelt je een last.**”

Ingeborg heeft diabetes en is lichamelijk gehandicapt

“Ik begrijp dat ik geld kost en ben bereid zelf bij te betalen. Maar het is te veel. Een gehandicapten-auto en parkeergeld. Aanschaf van braces. Een eigen bijdrage aan gehoorapparaten, een bril, steunkousen en speciale schoenen. Een eigen bijdrage aan medicijnen. De aanschaf van een scootmobiel. Het eigen risico ben ik elk jaar meteen al kwijt aan medicijnen. Daardoor moet ik keuzes maken, zoals stoppen met fysiotherapie terwijl ik het eigenlijk nodig heb.”

Constance heeft een vorm van reuma

**Ik
#Kan
Niet
Meer**



“Alles wordt onzeker. Hoe hoog is straks mijn WIA-uitkering? De zorgkosten zullen verder oplopen. Mijn vrouw is ook chronisch ziek, samen zouden we meer dan € 900 per jaar betalen aan eigen risico. En dat terwijl we allebei moeten leven van een uitkering. Mijn medicijnen worden niet meer vergoed, die betaal ik zelf. Ik betaal € 1.000 extra voor zorg van mijn geleidehond. De verwarming moet naar beneden, maar ik heb het snel koud door mijn aandoening. Ik moet mijn brillen en hoortoestellen voor een deel zelf betalen. Hulpmiddelen gaan opeens geld kosten of worden moeilijker toegekend.”

Gregory heeft de ziekte van Alström (progressieve problemen met horen en zien, in combinatie met hart-, nier- en leverfalen)

“Ik word geraakt door meerdere bezuinigingen tegelijk. Hoge zorgkosten, minder vergoedingen en een inkomen dat onder druk staat. Ik voel boosheid, frustratie en ja, ook wel angst. Na al mijn uitgaven houd ik nog zo’n 30 euro per maand over. Hoeveel kun je dan nog van me vragen? Vroeger was ik een workaholic met een verantwoordelijke baan. Nu ben ik thuis, maar voelt het alsof ik nog harder werk. Alleen niet meer betaald, maar om te overleven. **Je rent een onzichtbare marathon.**”

Simone heeft o.a. een darmziekte met ileostoma, artritis psoriatica (een reumavorm) en een hoofdzenuwaandoening.





“Vroeger had ik een fulltimebaan. Ik kon de hele dag vergaderen, achter de computer werken, op de werf lopen en nu zit ik thuis. Elk jaar hebben we ongeveer 5000 euro aan onvergoede zorgkosten. **Op dit moment kunnen we die kosten nog dragen, maar als het kabinet de huidige plannen doorzet, dan ben ik bang dat wij die kosten niet meer kunnen ophoesten.** Wij gaan er dan netto tussen de 700 en 800 euro op achteruit. De eigen bijdrage voor de Wmo gaat ons 300 euro per maand kosten, de huishoudelijke hulp komt te vervallen. Mijn vrouw kan niet meer werken omdat ze al heel veel zorg voor mij heeft.”

Niels heeft de progressieve spierziekte SMA

Menu | **nrc**

ACHTERGROND

De chronisch zieke Simone wordt geraakt door minstens vijf geplande bezuinigingen van het kabinet-Jetten. 'Ik zou niet weten hoe ik straks moet rondkomen'

Bezuinigingen Honderdduizenden chronisch zieken dreigen hard geraakt te worden door een stapeling van bezuinigingsplannen van het kabinet-Jetten, op zorg én sociale zekerheid. Simone Stroet is een van hen. „Als je ziet hoe weinig ik overhoud, 31 euro per maand, hoeveel extra kun je dan nog van me vragen?”

Christiaan Pelgrim vanuit Bakhuizen

19 mei 2026 • Leestijd 5 minuten

Luister Geef cadeau



Lees het artikel en scan de QR-code



Lees het artikel en scan de QR-code



Menu | **nrc**

NRC VANDAAG

In NRC Vandaag praten presentatoren Bram Endedijk en Gabriella Adèr je binnen twintig minuten helemaal bij over een onderwerp. Dat doen ze samen met redacteuren van NRC.

PODCAST NRC VANDAAG

Wat als bijna alle zorgbezuinigingen jou treffen?

Gabriella Adèr

20 mei 2026

Een waslijst aan bezuinigingen op de zorg en sociale zekerheid: dat is wat chronisch zieken te wachten staat als de plannen van het kabinet doorgaan. Zorgredacteur Christiaan Pelgrim sprak met de chronisch zieke Simone Stroet en ziet hoe zij dreigt te verdrinken in het bezuinigingsmoeras.

Christiaan Pelgrim

Iris Verhulsdonk & Iddo Havinga



The screenshot shows the website 'hartvannederland.nl'. The main article is titled 'Campagne #IkKanNietMeer slaat alarm over zorgkosten: 'Mensen trekken het niet''. The article is categorized under 'ZORG' and is dated '13 mei 2026, 14:31 - Update: 13 mei 2026, 14:48'. The text discusses the financial burden of chronic care on families and the need for government intervention. A sub-section is titled 'Inkomen valt weg door mantelzorgen'.

Lees het artikel en scan de QR-code



Lees het artikel en scan de QR-code



The screenshot shows the website 'nrc.nl'. The article is titled 'Zorgbezuiniging raakt honderdduizenden chronisch zieken en gehandicapten. 'Je komt op een punt dat je moet inleveren op je gezondheid''. It is categorized as 'ACHTERGROND'. The author is Oscar Vermeer, and the article is dated '26 april 2026' with a reading time of '5 minuten'. The text discusses the impact of budget cuts on care for the chronically ill and disabled. A photo at the bottom shows a person in a wheelchair walking a dog in a hallway.

Chronisch ziek zijn lijkt onbetaalbaar te worden door nieuwe kabinetsplannen: 'Spontaan ijsje zit er niet meer in'

24 feb 2026, 17:45 [Merel Driessen](#)

Duizenden patiënten met een chronische aandoening zijn door de zorgplannen van het nieuwe kabinet bang dat ze op kleding en voedsel moeten bezuinigen. Dat zegt Patiëntenfederatie Nederland tegen EenVandaag. "Wordt vaker 'nee' zeggen tegen de kinderen."

Patiëntenfederatie Nederland vroeg bijna 6.500 mensen met een of meer chronische aandoeningen naar wat zij vinden van de zorgplannen van kabinet-Jetten. Het overgrote deel, namelijk 80 procent, zegt zich zorgen te maken en meer dan de helft is bang ze dat door deze plannen moeten bezuinigen op belangrijke uitgaven zoals kleding, eten en drinken.

Geen inkomen vanuit werk

Ramona Sikkes is bang dat ze hard geraakt wordt door de nieuwe kabinetsplannen. Ze heeft meerdere chronische aandoeningen, waaronder astma, fibromyalgie en een prikkelbaar darmsyndroom.

Tot kort geleden werkte Ramona nog, maar omdat haar functie bij haar vorige baan verviel, leeft ze nu van haar WW-uitkering. Een inkomen vanuit werk is er op

Lees het artikel en scan de QR-code



Deze campagne is een initiatief van:



Deze campagne wordt gesteund door:

- ReumaNederland
- MIND
- Dwarslaesie organisatie Nederland DON
- Stichting Kind & Zorg
- Patiëntenvereniging CRPS
- De ME/cvs Vereniging
- Clientenbelang Amsterdam
- Nederlandse Cystic Fibrosis Stichting
- ME/cvs Nederland
- MS Vereniging Nederland
- Breda Gelijk!
- De Landelijke Cliëntenraad (LCR)
- Longfonds
- AstmaVereniging Nederland en Davos (VND)
- Diabetesvereniging Nederland
- Oogvereniging
- Nationale Vereniging Sjögrenpatiënten (NVSP)
- Stichting Vuurvrouw
- Spierziekten Nederland
- MantelzorgNL

Meer informatie? Mail ons op:

ikkannietmeer@patientenfederatie.nl

Bronnen en achtergrondinformatie:

- [Patiëntenfederatie Nederland & Ieder\(in\), campagne #IkKanNietMeer](#)
- [Patiëntenfederatie Nederland, onderzoek naar zorg mijden vanwege kosten](#)
- [Ieder\(in\), onderzoek naar zorgkosten](#)
- [Patiëntenfederatie Nederland: Onderzoek naar gevolgen regeerakkoord](#)
- [RIVM, cijfers over mensen met één of meer chronische aandoeningen](#)
- [CBS, cijfers over mensen met een langdurige beperking of chronische ziekte](#)
- [VZinfo, cijfers over mensen met chronische ziekte](#)
- [SCP, rapportages over financiële druk en stapeling van zorgkosten bij mensen met een beperking of chronische aandoening](#)
- [Nibud, Rapport Meerkosten van het leven met een beperking \(2024\)](#)
- [Nibud, rapport Effecten van aankomende beleidsmaatregelen voor mensen met een beperking of chronische aandoening, juni 2026](#)

Met medewerking van:

Tom van Limpt Fotografie
Kees van de Veen – Fotograaf Simone
Wouter Zaalberg Video en fotografie
Vormgeving Lexenzo

Juni 2026

**"Ik ben nog maar 30...
Ik heb al weinig inkomen
en ik schaam me hiervoor.
Ik kan er niks aan doen dat ik
chronische pijn heb." Anna**

**Ik
#kan
Niet
Meer**

**Ik kan Niet
#kan Niet
Meer**

www.ikkannietmeer.org